

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry. Test sa skladá z dvoch častí.

I. časť obsahuje pravopisné cvičenie, v ktorom máte doplniť 10 písmen. Za každé správne doplnenie získate 0,5 b; spolu za I. časť môžete získať max. 5 bodov.

II. časť testu obsahuje ukážky a testové úlohy. Pri úlohách s možnosťou výberu správnu odpoveď zakrúžkujte priamo v teste. Pri doplňovacích úlohách, odpoveď zapíšete na vyznačený riadok. Za II. časť môžete získať max. 25 bodov.

Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie celého testu máte 60 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

I. časť

Pravopisné cvičenie

Doplň v texte chýbajúce i/í alebo y/ý.

V povetr__ cítiť jar. Posledné kr__šťaliky snehu sa menia na vodu.

Snežienka skláňa svoj biel__ kvet k zem__. Kvapôčky rosy m__znú pod

lúčm__ slnka. Z jar__ sa tešia i vtáky. Aj hus__ zas__pel__.

II. časť
Ukážka 1

(K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 1 – 8)

Milan Rúfus: Modlitba za Slovensko

Viem jedno hniezdo.
Rád ho mám.
V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov, mnoho mám
a mnoho, mnoho detí.

To hniezdo uvil Stvoriteľ.
A sám aj určil, komu,
koho tam pozve prebývať
do človečieho domu.

Viem jedno hniezdo.
Rád ho mám.
Hreje ma dňom i nocou,
vystlané mäkkou vravou mám
a mozoľami otcov.

Môj dobrý Bože,
zhliadni naň.
Stráž nám ho neustále.
A aspoň ty ho,
Veľký _____,
keď si ho stvoril malé.

1. Básnik prosí Stvoriteľa o to, aby:

- A) zväčšil územie Slovenska
- B) boli rodičia zdraví
- C) ochraňoval našu rodnú vlasť
- D) mamy pekne rozprávali a otcovia pracovali

2. Vyberte slovo, ktoré patrí na vynechané miesto v básni:

- A) bráň   B) chráň   C) Pán   D) Stvoriteľ

3. Vypíšte z ukážky 2 antonymá. _____

4. Ktorým literárnym žánrom je ukážka?

- A) pieseň   B) báseň   C) poézia   D) próza

5. Koľko strof má text v ukážke?

- A) 20   B) 5   C) 4   D) nemá strofy, má odseky

6. Ktorú literárnu formu má text v ukážke ?

- A) poézia   B) próza   C) pieseň   D) báseň

7. Ktoré tvrdenie je nepravdivé?

- A) V 3. verši je predložka.
- B) V 13. verši vzniklo jedno slovo odvodzovaním predponou.
- C) V ukážke sa nachádza číslovka.
- D) V 3. verši je podstatné meno, ktoré sa skloňuje podľa vzoru kost'.

8. Vypíšte z vety: Môj dobrý Bože, zhladni naň.

jedno prídavné meno

- a) napíšte, podľa akého vzoru sa skloňuje _____
- b) vytvorte k nemu 2. a 3. stupeň. (Vystupňujte ho.)

Ukážka 2

(K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 9 – 18)

Ezop: O somárovi a jeho tieni

Pútnik si najal somára, aby ho odniesol do susedného mesta a dohodol sa s majiteľom aj na dobrej cene. „Má to však jednu nevýhodu,“ vysvetľoval majiteľ somára, „ak somára podchvíľou nepodurím palicou, pôjde veľmi pomaly. Ty naň vysadni a ja pôjdem za ním peši s palicou až do mesta.“ Bol vtedy mimoriadne horúci deň, no cesta ubiehala rýchlo. Na poludnie, keď slnko pripekalo, zastali, že si oddýchnu. „Sadnem si do somárovho tieňa,“ povedal si pútnik zliezajúc zo somára. „Kdeže“ odvrkol mu majiteľ somára, „tam budem oddychovať ja, lebo žiadny iný tieň tu nie je!“ „Ja som si najal somára, tak budem v tieni sedieť ja!“ „To teda nie“ skríkol majiteľ, „najal si somára, ale nie jeho tieň, ten patrí mne!“ Majiteľ somára sa tak rozohnil, že pútnika posotil. Ten mu to vrátil. Potom majiteľ pútnika udrel. Ten mu to zasa oplatil. V okamihu stáli proti sebe ako dva kohúty a zúrivo sa do seba pustili. Somára to prestalo baviť pozeráť na nich, ako sa bijú o jeho tieň a rozbehol sa k vršku. Čoskoro zmizol z dohľadu a svoj tieň si zobral so sebou.

Ponaučenie: _____

9. Text ukážky je napísaný ako:

- A) bájka
- B) rozprávka
- C) povesť
- D) legenda

10. Ktorá možnosť je ponaučením z textu ukážky:

- A) Kde sa dvaja bijú, tretí víťazí.
- B) Kto druhému jamu kope, sám do nej padne.
- C) Hnev je zlý nepriateľ.
- D) Komu sa nelení, tomu sa zelení

11. Ktoré vlastnosti vystihujú správanie majiteľa somára?

- A) nahnevaný, sebecký
- B) panovačný, skúpy
- C) zúrivy, lenivý
- D) odvážny, závistlivý

12. Ktorá z možností je pravdivá na základe textu ukážky?

- A) Majiteľ sa viezol na oslovi, pútnik šiel s palicou za nimi.
- B) Rozhodli sa, že si oddýchnu okolo dvanástej hodiny.
- C) Pútnik si sadol do somárovho tieňa.
- D) Somár sa rozbehol dolu vrškom.

13. V ktorej z možností je privlastňovacie zámeno z uvedenej vety?

„To teda nie“ skríkol majiteľ, „najal si somára, ale nie jeho tieň.

- A) to
- B) ale
- C) jeho
- D) teda

14. Nájdi v texte jednu zdobeninu a napíš ju.

---

15. V ktorej z možností sú správne určené pády podstatných mien z nasledujúcej vety?

Čoskoro zmizol z dohľadu a svoj tieň si zobral so sebou.

- A) akuzatív, nominatív
- B) genitív, genitív
- C) genitív, akuzatív
- D) akuzatív, akuzatív

16. V ktorej z možností sa mení výslovnosť predložky pri spodobovaní?

- A) zo somára
- B) s palicou
- C) s tieňom
- D) s majiteľom

17. V ktorej z možností je správne charakterizovaná ukážka?

- A) umelecký text, próza
- B) vecný text, próza
- C) vecný text, súvislý text
- D) umelecký text, nesúvislý text

18. Vyberte, v ktorej z možností je slovo rozdelené správne:

- A) ro-zoh-nil
- B) od-vr-kol
- C) mi-mo-ria-dne
- D) čos-ko-ro

19. V nasledujúcom texte je skrytý príbeh o tom, ako sa deti starajú o svojich starých rodičov.

1. Dedko ma privítal s tým, aký je rád, že som prišiel.
2. Zvedavo som sa spýtal, čo sa dedkovi stalo.
3. Odovzdal som mu obed a zaželel dobrú chuť.
4. Mamka mi odpovedala, že dedko sa dnes necíti dobre.
5. Mama mi prikázala, aby som išiel k dedkovi s obedom.
6. Dedko sa poďakoval.

Napiš čísla viet v takom poradí, v akom majú nasledovať za sebou:

_____

20.

Doplňte chýbajúce slová do viet:

- A) Rôzne znejúce slová s rovnakým alebo podobným významom (napr. pekný, krásny, nádherný) sa nazývajú _____.
- B) Básnický prostriedok, v ktorom sa prenášajú vlastnosti zo živej bytosti na neživý jav, sa nazýva _____.
- C) _____ vyjadruje dlhoročné skúsenosti z pozorovania prírody, počasia: Studený máj, v stodole raj.
- D) Náučné dielo obsahujúce súhrn z poznatkov z jedného alebo viacerých odborov je _____.